

### **5sinif 13-soz-p03-cahiliyet-icinde-ayetlerin-ihya-edici-tesiri - Set 1**

1-) Bu parçada, Kur'an'ın nurunun daha iyi hissedilmesi için insanın kendini hangi ortamda düşünmesi isteniyor? (14 kelime)  
Cehaletin yaygın olduğu

2-) O hayal edilen zamanda insanların ve varlıkların üstünü örten iki büyük eksiklik ne olarak anlatılıyor? (5 kelime)  
Bilgisizlik

3-) Parçada bazı âyetler duyulunca varlıklar işitenlerin zihninde nasıl görünmeye başlıyor? (13 kelime)  
Sanki cansız ve

4-) Gökyüzü ve yıldızlar bu bakışta nasıl anlam kazanıyor? (15 kelime)  
Gökyüzü büyük bir

5-) Yeryüzü, denizler, karalar, hayvanlar ve bitkiler için nasıl bir tasvir yapılıyor? (9 kelime)  
Hepsi Allah'ı

6-) Neden bugünkü alışkanlıklarımızla bu tadı tam olarak anlayamayabiliriz? (11 kelime)  
Çünkü zamanla

7-) Parçada "alışkanlık perdesi" denince ne kastediliyor? (11 kelime)  
Devamlı görülen

8-) Bu bölümde Kur'an'ın hangi etkisi özellikle öne çıkarılıyor? (12 kelime)  
Karanlığı dağıtan, insanı

9-) Müellif, Kur'an'ın i'cazını görmek isteyen kişiye ne yapmasını tavsiye ediyor? (13 kelime)  
Eski cahiliye ortamını

10-) Bu parçanın ana fikri nedir? (20 kelime)  
Kur'an, karanlık içinde kalan kalpleri

## 5sinif 13-soz-p03-cahiliyet-icinde-ayetlerin-ihya-edici-tesiri - Set 2

1-) Parçada Kur'an'ın âyetleri hangi iki güzel özellik ile birlikte anılıyor? (6 kelime)

Mucizelik

2-) Bu ışığın karşısında dağılan şey nedir? (6 kelime)

İnkârın

3-) Eski zamanda varlıkların üstüne çöken bakış tarzı nasıl bir bakıştı? (8 kelime)

Donuk, şuursuz

4-) Âyetler duyulunca önceden cansız gibi görülen varlıklar nasıl algılanıyor? (10 kelime)

Hepsi görevli,

5-) Yıldızların önceki ve sonraki görünüşü arasında nasıl bir fark var? (14 kelime)

Önce sanki sadece

6-) Parçada yeryüzünün “baş” gibi gösterilmesi neyi anlatmak için kullanılmış olabilir? (12 kelime)

Yeryüzünün de düzenli

7-) Neden sadece bugünden geçmişe bakarak bu inceliği kavramak zor deniyor? (13 kelime)

Çünkü bugünkü bilgi,

8-) “Kur'an'ın güneşiyle gündüz rengini almak” sözü ne anlatıyor? (9 kelime)

Kur'an'ın etkisiyle

9-) Parçada i'cazın hangi çeşidini tatmanın zorlaştığı söyleniyor? (12 kelime)

Âyetlerin ilk anda

10-) Bu bölüm okuyucuyu hangi sonuca götürüyor? (11 kelime)

Kur'an'ın sözleri

### 5sinif 13-soz-p03-cahiliyet-icinde-ayetlerin-ihya-edici-tesiri - Set 3

1-) Müellif, Kur'an'ın tesirini anlamak için neden insanı eski çöle ve cahiliye dönemine götürüyor? (10 kelime)

Çünkü âyetlerin

2-) O dönemde çevredeki şeyler hangi perde altında kalmış gibi anlatılıyor? (10 kelime)

Cehalet, gaflet

3-) Kur'an'ın yüce hitabı gelince zihinde gerçekleşen ilk değişim nedir? (11 kelime)

Varlıkların ölü

4-) Bu değişim sadece insanları mı etkiliyor, yoksa başka şeyleri de mi kapsıyor? (11 kelime)

Sadece insanları

5-) Yıldızların birer "hakikat ışığı" gibi görünmesi neyi düşündürür? (10 kelime)

Kâinata boşluk

6-) Hayvanlar ve bitkiler için kullanılan anlatım, onların hangi yönünü öne çıkarıyor? (9 kelime)

Allah'a boyun

7-) İnsan neden ülfet yüzünden bazı büyük nimetleri fark etmeyebilir? (10 kelime)

Çünkü hep

8-) Parçada "tatlı bir i'caz sesi" denilmek istenen şey ne olabilir? (11 kelime)

Âyetlerin insanın

9-) Bu bölümde Kur'an'ın en yüksek derecede mucizeliğine geçmeden önce okuyucuya ne yaptırılıyor? (11 kelime)

Önce geçmişin

10-) Bu pasajın kısa özeti nasıl söylenebilir? (20 kelime)

Kur'an, karanlıkta kalmış bakışları aydınlatır;

## 5sinif 13-soz-p03-cahiliyet-icinde-ayetlerin-ihya-edici-tesiri - Set 4

1-) Bu benzetme ile âyetlerin hangi görevi anlatılıyor? (7 kelime)

Yol

2-) Cahiliye ortamında varlıklar neden sanki hareketsiz ve şuursuz gibi algılanıyor? (11 kelime)

Çünkü insanlar

3-) Kur'an'ın sesi duyulunca bu algı nasıl kırılıyor? (10 kelime)

Varlıkların Allah'ı

4-) Gökyüzünün tek bir ağız gibi düşünülmesi neyi anlatan bir örnektir? (8 kelime)

Bütün kâinatın

5-) Karaların ve denizlerin dil gibi gösterilmesi hangi düşünceyi güçlendirir? (9 kelime)

Yeryüzündeki her

6-) Neden yüzeysel bakış bu derinliği göstermez? (11 kelime)

Çünkü yüzeysel

7-) Zaman geçtikçe Kur'an'ın yaydığı nurun "bilinen bilgi" hâline gelmesi ne sonuca yol açabilir? (9 kelime)

İnsanlar ilk

8-) Bu metne göre Kur'an'ın bir yönü de insanın bakışını değiştirmektir. Bu değişim nedir? (11 kelime)

Eşyayı anlamsız

9-) Parçanın sonunda neden "bir temsile" geçileceği söyleniyor olabilir? (11 kelime)

Anlatılan yüksek

### 5sinif 13-soz-p03-cahiliyet-icinde-ayetlerin-ihya-edici-tesiri - Set 5

1-) Bu pasajda Kur'an'ın nuru en çok neyin zıddı olarak gösteriliyor? (8 kelime)

Cehalet, gaflet

2-) İnsanın kendini eski dönemde hayal etmesi, anlamayı nasıl kolaylaştırır? (11 kelime)

Kur'an gelmeden

3-) Varlıkların "uyanması" gerçek bir uyku mu anlatıyor, yoksa başka bir şey mi? (10 kelime)

Gerçek uyku

4-) Yıldızların ve diğer yaratılmışların yeni görünüşü, kâinat hakkında hangi sonucu verir? (9 kelime)

Kâinatın başıboş

5-) Bu bölümde işitenlerin "nazarında" denmesi neden önemlidir? (10 kelime)

Çünkü değişen

6-) Alışkanlık neden hakikati görmeye engel olabilir? (9 kelime)

Sürekli karşılaşılan

7-) "İslâm'ın ışıklarıyla parlamak" ifadesi neye işaret eder? (11 kelime)

Kur'an'ın getirdiği

8-) Metne göre bir âyetin karanlığı dağıtması sadece bilgi vermek midir? (8 kelime)

Hayır, kalbi

9-) Bu parçanın verdiği duygu daha çok hangisidir: korku mu, hayret ve hayranlık mı? (6 kelime)

Daha

### **5sinif 13-soz-p03-cahiliyet-icinde-ayetlerin-ihya-edici-tesiri - Set 6**

1-) Bu bölümde Kur'an'ın sözleri duyulmadan önceki dünya nasıl bir hâlde düşünülüyor? (10 kelime)  
Karanlık, bilgisizlikle

2-) Kur'an'ın yüce hitabı geldikten sonra aynı dünya nasıl görülmeye başlanıyor? (11 kelime)  
Canlı, bilinçli,

3-) Parçada gök ve yerin birlikte tesbih ediyor gibi sunulması neyi öğretir? (10 kelime)  
Her şeyin

4-) Yıldızların sadece ışık veren cisimler gibi görülmemesi hangi kavrayışı gösterir? (10 kelime)  
Maddî görünüşün

5-) Hayvanlar ve bitkiler neden tesbih eden kelimeler gibi anlatılmış olabilir? (11 kelime)  
Onların da

6-) O dönemin zevkini bugün tam hissedememek hangi iki sebeple açıklanıyor? (10 kelime)  
Zamanla bu

7-) "Sathî bakış" ne demektir? (9 kelime)  
Derine inmeyen,

8-) Kur'an'ın bu bölümde öne çıkan mucize yönü nedir? (11 kelime)  
Âyetlerin insanın

9-) Neden bu i'cazı "zevk etmek" kelimesiyle anlatıyor olabilir? (11 kelime)  
Çünkü bu

## CEVAP ANAHTARI

## **5sinif 13-soz-p03-cahiliyet-icinde-ayetlerin-ihya-edici-tesiri - Set 1 - CEVAPLAR**

1-) Bu parçada, Kur'an'ın nurunun daha iyi hissedilmesi için insanın kendini hangi ortamda düşünmesi isteniyor?

Cehaletin yaygın olduğu eski bir zamanda, çöl hayatı içindeki karanlık bir ortamda düşünmesi isteniyor.

2-) O hayal edilen zamanda insanların ve varlıkların üstünü örten iki büyük eksiklik ne olarak anlatılıyor?

Bilgisizlik ve gaflet olarak anlatılıyor.

3-) Parçada bazı âyetler duyulunca varlıklar işitenlerin zihninde nasıl görünmeye başlıyor?

Sanki cansız ve uykuda iken canlanmış, uyanmış ve Allah'ı anıyor gibi görünmeye başlıyor.

4-) Gökyüzü ve yıldızlar bu bakışta nasıl anlam kazanıyor?

Gökyüzü büyük bir konuşan topluluk gibi, yıldızlar da hikmet ve hakikati gösteren işaretler gibi görünüyor.

5-) Yeryüzü, denizler, karalar, hayvanlar ve bitkiler için nasıl bir tasvir yapılıyor?

Hepsi Allah'ı öven, O'nu bildiren canlı işaretler gibi gösteriliyor.

6-) Neden bugünkü alışkanlıklarımızla bu tadı tam olarak anlayamayabiliriz?

Çünkü zamanla insanlar bu hakikatlere alışmış, onları sıradan görmeye başlamış olabilir.

7-) Parçada "alışkanlık perdesi" denince ne kastediliyor?

Devamlı görülen şeylerin kıymetini fark etmemek ve derin anlamını görememek kastediliyor.

8-) Bu bölümde Kur'an'ın hangi etkisi özellikle öne çıkarılıyor?

Karanlığı dağıtan, insanı doğru yola yönelten ve hakikati gösteren etkisi öne çıkarılıyor.

9-) Müellif, Kur'an'ın i'cazını görmek isteyen kişiye ne yapmasını tavsiye ediyor?

Eski cahiliye ortamını hayal ederek âyetleri ilk defa duyuyormuş gibi düşünmesini tavsiye ediyor.

10-) Bu parçanın ana fikri nedir?

Kur'an, karanlık içinde kalan kalpleri ve bakışları aydınlatır; fakat bunu derinden anlamak için onu ilk indiği şartlar içinde düşünmek gerekir.

## 5sinif 13-soz-p03-cahiliyet-icinde-ayetlerin-ihya-edici-tesiri - Set 2 - CEVAPLAR

1-) Parçada Kur'an'ın âyetleri hangi iki güzel özellik ile birlikte anılıyor?

Mucizelik ve hidayet ışığı ile anılıyor.

2-) Bu ışığın karşısında dağılan şey nedir?

İnkârın ve manevî karanlığın örtüsü dağılır.

3-) Eski zamanda varlıkların üstüne çöken bakış tarzı nasıl bir bakıştı?

Donuk, şuursuz ve tabiatla açıklamaya çalışan bir bakıştı.

4-) Âyetler duyulunca önceden cansız gibi görülen varlıklar nasıl algılanıyor?

Hepsi görevli, şuurlu ve Allah'ı tesbih eden varlıklar gibi algılanıyor.

5-) Yıldızların önceki ve sonraki görünüşü arasında nasıl bir fark var?

Önce sanki sadece sessiz parlak cisimler gibi; sonra ise anlam taşıyan işaretler gibi görülüyor.

6-) Parçada yeryüzünün "baş" gibi gösterilmesi neyi anlatmak için kullanılmış olabilir?

Yeryüzünün de düzenli ve anlamlı bir bütün olduğunu anlatmak için kullanılmış olabilir.

7-) Neden sadece bugünden geçmişe bakarak bu inceliği kavramak zor deniyor?

Çünkü bugünkü bilgi, alışkanlık ve İslâm'ın yaydığı ışık eski karanlık hâli tam hissettirmiyor.

8-) "Kur'an'ın güneşiyle gündüz rengini almak" sözü ne anlatıyor?

Kur'an'ın etkisiyle ortamın aydınlanmasını ve hakikatlerin açıkça görünmesini anlatıyor.

9-) Parçada i'cazın hangi çeşidini tatmanın zorlaştığı söyleniyor?

Âyetlerin ilk anda karanlığı dağıtıp varlıkları anlamlı göstermesindeki mucizeliği tatmanın zorlaştığı söyleniyor.

10-) Bu bölüm okuyucuyu hangi sonuca götürüyor?

Kur'an'ın sözleri sadece bilgi vermekle kalmaz, insanın dünyaya bakışını da değiştirir.

### 5sinif 13-soz-p03-cahiliyet-icinde-ayetlerin-ihya-edici-tesiri - Set 3 - CEVAPLAR

- 1-) Müellif, Kur'an'ın tesirini anlamak için neden insanı eski çöle ve cahiliye dönemine götürüyor?  
Çünkü âyetlerin ilk gelişindeki büyük değişimi daha güçlü hissettirmek istiyor.
- 2-) O dönemde çevredeki şeyler hangi perde altında kalmış gibi anlatılıyor?  
Cehalet, gaflet ve donuk tabiat anlayışı altında kalmış gibi anlatılıyor.
- 3-) Kur'an'ın yüce hitabı gelince zihinde gerçekleşen ilk değişim nedir?  
Varlıkların ölü veya uykuda sanılan hâlinin değişip canlı ve bilinçli görünmesi.
- 4-) Bu değişim sadece insanları mı etkiliyor, yoksa başka şeyleri de mi kapsıyor?  
Sadece insanları değil, gökleri, yeri, yıldızları, hayvanları ve bitkileri de kapsıyor.
- 5-) Yıldızların birer "hakikat ışığı" gibi görünmesi neyi düşündürür?  
Kâinatta boşluk değil, anlam, düzen ve ilahî işaretler bulunduğunu düşündürür.
- 6-) Hayvanlar ve bitkiler için kullanılan anlatım, onların hangi yönünü öne çıkarıyor?  
Allah'a boyun eğen ve O'nu öven yönünü öne çıkarıyor.
- 7-) İnsan neden ülfet yüzünden bazı büyük nimetleri fark etmeyebilir?  
Çünkü hep gördüğü şeylere alışınca onların hayret verici tarafını düşünmez.
- 8-) Parçada "tatlı bir i'caz sesi" denilmek istenen şey ne olabilir?  
Âyetlerin insanın kalbine hoş gelen, etkili ve hayran bırakan anlatımı olabilir.
- 9-) Bu bölümde Kur'an'ın en yüksek derecede mucizeliğine geçmeden önce okuyucuya ne yaptırılıyor?  
Önce geçmişin karanlığını ve âyetlerin bu karanlığı nasıl dağıttığını hayal ettiriliyor.
- 10-) Bu pasajın kısa özeti nasıl söylenebilir?  
Kur'an, karanlıkta kalmış bakışları aydınlatır; varlıkların Allah'ı gösteren yönünü fark ettirir; fakat bunu anlamak için ilk iniş ortamını düşünmek gerekir.

## 5sinif 13-soz-p03-cahiliyet-icinde-ayetlerin-ihya-edici-tesiri - Set 4 - CEVAPLAR

1-) Bu benzetme ile âyetlerin hangi görevi anlatılıyor?

Yol gösterme ve karanlığı dağıtma görevi anlatılıyor.

2-) Cahiliye ortamında varlıklar neden sanki hareketsiz ve şuursuz gibi algılanıyor?

Çünkü insanlar onları cehalet ve gaflet içinde, derin anlamını görmeden değerlendiriyor.

3-) Kur'an'ın sesi duyulunca bu algı nasıl kırılıyor?

Varlıkların Allah'ı anan, görevli ve anlamlı varlıklar olduğu fark ediliyor.

4-) Gökyüzünün tek bir ağız gibi düşünülmesi neyi anlatan bir örnektir?

Bütün kâinatın birlikte Allah'ı bildirmesini anlatan bir örnektir.

5-) Karaların ve denizlerin dil gibi gösterilmesi hangi düşünceyi güçlendirir?

Yeryüzündeki her şeyin Allah'ın kudretini haber verdiği düşüncesini güçlendirir.

6-) Neden yüzeysel bakış bu derinliği göstermez?

Çünkü yüzeysel bakış sadece dış görünüşü görür, manayı ve hikmeti kavrayamaz.

7-) Zaman geçtikçe Kur'an'ın yaydığı nurun "bilinen bilgi" hâline gelmesi ne sonuca yol açabilir?

İnsanlar ilk şaşırtıcı ve sarsıcı etkisini daha az hissedebilir.

8-) Bu metne göre Kur'an'ın bir yönü de insanın bakışını değiştirmektir. Bu değişim nedir?

Eşyayı anlamsız ve cansız görmekten, onları Allah'ın eserleri olarak görmeye geçmektir.

9-) Parçanın sonunda neden "bir temsile" geçileceği söyleniyor olabilir?

Anlatılan yüksek manayı daha kolay kavratmak için örnekle açıklamak isteniyor olabilir.

## 5sinif 13-soz-p03-cahiliyet-icinde-ayetlerin-ihya-edici-tesiri - Set 5 - CEVAPLAR

1-) Bu pasajda Kur'an'ın nuru en çok neyin zıddı olarak gösteriliyor?

Cehalet, gaflet ve küfür karanlığının zıddı olarak gösteriliyor.

2-) İnsanın kendini eski dönemde hayal etmesi, anlamayı nasıl kolaylaştırır?

Kur'an gelmeden önceki karanlığı görünce, getirdiği aydınlığı daha iyi fark ettirir.

3-) Varlıkların "uyanması" gerçek bir uyku mu anlatıyor, yoksa başka bir şey mi?

Gerçek uyku değil, insanların onları önceden manasız görmesinin değişmesini anlatıyor.

4-) Yıldızların ve diğer yaratılmışların yeni görünüşü, kâinat hakkında hangi sonucu verir?

Kâinatın başıboş değil, düzenli ve anlamlı olduğu sonucunu verir.

5-) Bu bölümde işitenlerin "nazarında" denmesi neden önemlidir?

Çünkü değişen şey varlıkların kendisi değil, onları gören insanın anlayışıdır.

6-) Alışkanlık neden hakikati görmeye engel olabilir?

Sürekli karşılaşılan şeyler sıradan sanılınca insan onların hikmetini düşünmez.

7-) "İslâm'ın ışıklarıyla parlamak" ifadesi neye işaret eder?

Kur'an'ın getirdiği hakikatlerin zamanla toplumda yayılıp açık hâle gelmesine işaret eder.

8-) Metne göre bir âyetin karanlığı dağıtması sadece bilgi vermek midir?

Hayır, kalbi ve bakışı değiştirip eşyayı anlamlı göstermesidir.

9-) Bu parçanın verdiği duygu daha çok hangisidir: korku mu, hayret ve hayranlık mı?

Daha çok hayret ve hayranlık duygusudur.

## 5sinif 13-soz-p03-cahiliyet-icinde-ayetlerin-ihya-edici-tesiri - Set 6 - CEVAPLAR

1-) Bu bölümde Kur'an'ın sözleri duyulmadan önceki dünya nasıl bir hâlde düşünülüyor?

Karanlık, bilgisizlikle örtülü ve manası fark edilmemiş bir hâlde düşünülüyor.

2-) Kur'an'ın yüce hitabı geldikten sonra aynı dünya nasıl görülmeye başlanıyor?

Canlı, bilinçli, düzenli ve Allah'ı zikreden bir âlem olarak görülmeye başlanıyor.

3-) Parçada gök ve yerin birlikte tesbih ediyor gibi sunulması neyi öğretir?

Her şeyin Allah'ın kudretine boyun eğdiğini ve O'nu gösterdiğini öğretir.

4-) Yıldızların sadece ışık veren cisimler gibi görülmemesi hangi kavrayışı gösterir?

Maddî görünüşün arkasında daha büyük bir mana olduğunu kavramayı gösterir.

5-) Hayvanlar ve bitkiler neden tesbih eden kelimeler gibi anlatılmış olabilir?

Onların da yaratılışlarıyla Allah'ın sanatını ve kudretini gösterdiğini anlatmak için olabilir.

6-) O dönemin zevkini bugün tam hissedememek hangi iki sebeple açıklanıyor?

Zamanla bu hakikatlerin yayılıp tanınması ve insanların bunlara alışmasıyla açıklanıyor.

7-) "Sathî bakış" ne demektir?

Derine inmeyen, sadece dıştan ve yüzeyden bakan bakış demektir.

8-) Kur'an'ın bu bölümde öne çıkan mucize yönü nedir?

Âyetlerin insanın düşüncesini bir anda değiştirip kâinatı aydınlatan bir anlam kazandırmasıdır.

9-) Neden bu i'cazı "zevk etmek" kelimesiyle anlatıyor olabilir?

Çünkü bu sadece akılla değil, kalple ve içten hissetmeyle de anlaşılır.